

AO Energie, 18 februari 2014

Eerste termijn Paulus Jansen (SP)

(inleiding)

Gezien de overladen agenda ga ik het vandaag niet hebben over wind op land, daar houden we in april nog een debat van vier uur over.

(Groningen, mijnbouwschade)

Ik heb aansluitend aan het debat over de gaswinning in Groningen het verzoek aan de minister om de Kamer de komende tijd frequent te informeren over de voortgang van de acties die ook door hem zelf als urgent bestempeld zijn. Een van die urgente zaken is het herstel van de ernstige schadegevallen.

(mijnbouwschade Zuid-Limburg)

Dat probleem speelt ook in Zuid-Limburg, ook al gaat het om veel minder woningen. De SP-fractie vindt het in situaties waarin vast staat dat schade door de kolenwinning is veroorzaakt onacceptabel dat het waarborgfonds mijnbouwschade niet uitkeert wegens verjaring. Wij overwegen op dat punt een motie.

Zou de verjaringstermijn niet sowieso geschrapt of op zijn minst verlengd moeten worden? De geldpot voor het beheer van radioactief afval is toch ook gebaseerd op eeuwigdurende zorgplicht?

(geothermie)

Bij het wetgevingsoverleg in november heb ik aangedrongen op het verruimen van de statutaire activiteiten van Energie Beheer Nederland (EBN) tot geothermieprojecten. Dat past bij de huidige kerntaken van EBN en kan de uitrol van geothermie versnellen. Op dit moment wachten enkele grote projecten, waaronder geothermie TU Delft op een besluit over participatie door EBN. Kan de minister al voortgang melden?

Als de minister meer tijd nodig om de strategie van EBN te heroverwegen: waarom wordt er dan niet gekozen voor een green deal voor de twee projecten die al in de pijplijn zitten, zodat er in ieder geval ervaring kan worden opgedaan?

(meetdienst)

De SP-fractie denkt dat het dringend nodig is dat de Autoriteit Consument en Markt (ACM) onderzoek instelt naar de prijs die de netbeheerders voor bemetering van gas en elektra in rekening brengen. Die is op grond van de huidige techniek véél te hoog, omdat er in 2006 is afgesproken dat er een

spaarfonds gevormd wordt voor de uitrol van slimme meters. Die pot moet inmiddels overlopen.

De meettarieven voor stadsverwarming zijn gekoppeld aan die voor gas, ook die gebruikers betalen naar onze mening méér dan nodig is. Tenslotte zijn de tarieven voor dubbele meters bij mensen met zonnepanelen op het dak een bron van irritatie. Wat gaat de minister hieraan doen?

(vastrecht levering energie en gas)

Het vastrecht op electriciteit en gas is in zes jaar tijd met 78% gestegen, tegen 7% voor gas en 4% voor elektriciteit. Sommige afnemers betalen inmiddels €160/jaar voor dienstverlening als een callcentre en facturering. Je gelooft je oren niet. De SP-fractie wil dat de ACM de bevoegdheid krijgt om het vastrechtstarief separaat te toetsen. Het tarief moet wat ons betreft kosten georiënteerd zijn in plaats van een melkkoe. Is de minister daartoe bereid? Tevens willen wij dat het standaardcontract energielevering (amendement Jansen) gekoppeld wordt aan een minimale invulling van het vastrecht.

(vastrecht stadsverwarming)

De warmtewet was een initiatiefwet van de leden Ten Hoopen en Samsom, bedoeld om de rechtsbescherming van gebonden klanten te beschermen. Er is een landelijk Niet-Meer-Dan-Anders (NMDA) plafond ingevoerd, maar de “redelijk rendement” toets is tijdens de behandeling geschrapt en vervangen door monitoring achteraf. Dat lijkt een aanmoediging voor de stadsverwarmingsbedrijven om hun tarieven richting het landelijk plafond te verhogen. Onderschrijft de minister dat dit onwenselijk is? Is hij bereid om de check op de ontwikkeling van het rendement van de warmtebedrijven te versnellen? Is de minister ook bereid om de ACM de deeltarieven voor afleversets e.d. separaat te laten toetsen, omdat ook hier sprake is van gedwongen winkelnering?

In sommige gemeenten, zoals Tilburg, zijn er door projectontwikkelaars bepalingen opgenomen in koopcontracten waardoor eigenaar-bewoners, aanvullend op de normale kosten nog extra bijdragen moeten betalen. Die staan los van de warmtewet, maar zijn wel fnuikend voor het draagvlak voor stadsverwarming. Onderschrijft de minister dat het variabel maken van de aansluitbijdrage onacceptabel is, dat deze bijdrage gewoon in de koopsom thuishoort?

En een laatste vraag over stadsverwarming: kan de minister bevestigen dat gebruikers die geen warmte willen afnemen (bv. omdat ze zonthermische panelen en PV-panelen op hun dak hebben liggen) het recht hebben om afgesloten te worden van stadsverwarming?

(MEE convenant energie efficiency energie-intensieve bedrijven)

Daarmee kom ik op mijn laatste punt: de realisatie van de afspraken uit het SER energieakkoord. De SP-fractie denkt dat héél veel tempo gemaakt moet worden met het vertalen van de nobele doelstellingen in harde maatregelen, anders gaan we die doelstellingen in de verste verte niet halen.

Een voorbeeld is de energie efficiency van de industrie. Uit de evaluatie van het MEE-convenant blijkt dat de gerealiseerde efficiency over de periode 2010-2012 93% van de voorgenomen efficiency verbetering was, en uitkwam op 1,6% per jaar of 23 Petajoule. Voor 2013-2016 is het doel 21 Petajoule. *Dat is ruim 25% lager dan het gerealiseerde resultaat van de afgelopen drie jaar.* Maar feitelijk is het nóg minder, omdat de realisatie altijd lager is dan de doelstelling.

De SP-fractie vraagt de minister om druk te zetten op het beleggen van de doelstellingen met maatregelen, waarbij het geplande effect minstens 10% boven de doelstelling ligt, zodat uitval en vertraging van maatregelen is ingecalculeerd. Ook op dit punt overweeg ik een motie.